

Reisverslag 27 mei tot 5 juni 2007

"Er zullen bij u trouwens geen armen zijn, want de HEERE uw God zal u overvloedig zegenen in het land dat Hij u in eigendom geeft. (Deut. 15:4)

"Want indien de heidenen deel hebben gekregen aan hun geestelijke gaven, zijn zij van hun kant verplicht hen materieel bij te staan. (Rom. 15:27)

"Hij sprak tot mij: "Gij zijt mijn knecht, Israël, door u toon Ik mijn heerlijkheid." (Jes. 49:3)

De mens wikt, God beschikt

Dit jaar besloten we niet begin mei naar Oekraïne te reizen, zoals al enkele jaren de gewoonte is, maar eind mei. Dit bleek een deel van Gods planning: de toestemming via de fax vanuit Kiev bereikte ons op het allerlaatste moment. Dit kenmerkt gelijk ook deze trip; Gods planning is altijd de beste: *"Denk aan Hem bij alles wat je doet, dan baant Hij voor jou de weg."* (Spreuken 3:6)

Evert-Jan, Wim en Ria vertrokken 27 mei zondagmorgen om half vijf in de morgen, vanuit Nieuw-Lekkerland. In de buurt van Ede ontmoetten we Peter Joosten, die al voor 5de keer met zijn busje meeding. Evert-Jan stapte bij hem in. We lazen over de uitstorting van de Geest van God en vertrouwden ons toe aan Zijn leiding.

Andere jaren reisden we altijd via Berlijn, Warschau, Lublin en gingen dan bij Chelm de grens over. Ria stelde voor om een andere grensovergang te nemen, degene die Koen en Ira ook altijd nemen. We daalden bij Berlijn af naar het zuiden en bereikten in de avond Krakau en vonden na enig zoeken een geschikt hotel. Het was zomers warm. Maandagmorgen op weg naar de nieuwe grensovergang bij Krakovets. Tot onze verrassing was het heel rustig en verliep het verzamelen van de benodigde stempels heel vlot. We hadden maar 2 ½ uur nodig in totaal. En na een voorspoedige reis van nog eens 7 uur kwamen we bij Koen en Ira in Vinnatsa aan om half 10 's avonds, een recordtijd.

Dinsdag

Onze planning was om dinsdag naar Chesed te gaan en eerst het inklaren bij de douane af te (laten) handelen. Woensdag zouden we alle families ontmoeten en donderdag zou dan het invalideweeshuis en het weeshuis in Sokolovka bezocht kunnen worden. Vrijdagmorgen zouden Peter en Evert-Jan weer huiswaarts willen gaan, omdat Peter weer op de vrachtauto zou moeten.

Het liep gelijk al anders. Igor van Chesed die alle papierenwerk had voorbereid en met ons naar de douane zou gaan was juist dinsdag naar Kiev, om dingen te regelen voor een Joodse familie bij het consulaat. Koen moest ook op weg naar Kiev om een jong Joods echtpaar, dat alya maakte, naar het vliegveld te brengen. Hij zou woensdag pas terugkeren.

We besloten om de planning om te gooien, dan dinsdag maar naar langs het invalidenweeshuis en daarna door naar het weeshuis in Sokolovka. Al was het eigenlijk al erg laat om nog te gaan; al half 11. We zouden in totaal 8 uur op de weg zitten. We gingen met één busje, de volkswagen van Peter.

Invalidenweeshuis

Na bijna 2 uur rijden kwamen we bij het invalidenweeshuis in Ladyzin aan. Van de twee

artsen, waarvan één gelovig, hoorden we over de 150 kinderen, hoe triest hun situatie eigenlijk is.

Geen van de kinderen is echt wees, toch krijgen ze nooit bezoek van hun ouder(s). Slechts 12 kinderen hebben contact en worden af en toe bezocht. Ze gaven een voorbeeld van een meisje Raya, een lief donker meisje. Moeder had een keer gebeld en gevraagd: "Loopt ze al?" Na het antwoord 'nee' hebben ze

twee jaar lang al niets meer van haar gehoord. Het was ontroerend om met enkele meisjes die zich wat kunnen voortbewegen, contact te hebben. Het deed ons opnieuw goed om te zien hoeveel liefde de verpleegsters voor deze kinderen hebben. Alleen zij die vanuit een roeping werken, blijven, want voor het geld hoeft je het niet te doen. Er wordt weinig mee verdiend. Ze hebben 4 dagen dienst van 24 uur. En daarna een paar dagen vrij. We hoorden later dat ze van hun eigen geld soms kleren kopen voor de kinderen.

Aan God de dank

We ontmoetten ook nog een jongen Sasja. Hij is 20 jaar en de artsen vertelden vol trots dat hij sinds enige tijd kan lopen, fantastisch. We moesten nog opletten ook, hij wilde met ons mee en kroop bijna bij ons in het busje. Bij het uitladen van de dozen met constructiemateriaal, meegegeven door Stichting Nachamoe, nachamoe ami, en het binnenbrengen ervan hoorden we steeds uitroepen van "Slava Bogoe" (Dank aan God) "Fantastic" en "Super" en we zagen tranen in de ogen. Een paar speelborden (activity-centers) hingen we op aan de ledikanten om te laten zien wat de bedoeling is. We zagen wel dat als er maar meer personeel zou zijn, de kinderen veel meer zouden kunnen bereiken. De bezetting is nu één verzorgster op 15 kinderen, die doorlopend moeten worden verschoond, gevoed en 'bewaakt'.

De artsen smeekten ons bijna of wij niet voor twee wagentjes konden zorgen, één om elke dag voedsel rond te brengen (nu moeten ze 13 x 300 meter rijden met één wagentje), één om de was naar het waslokaal te rijden. We beloofden ons best te doen. Doet u mee? Zie foto hiernaast.

Sokolovka

Na nog eens ruim twee uur rijden kwamen we aan in Sokolovka. Onderweg hadden we het één en ander aan koek, snoep en chocolade gekocht.

Hoewel Ira haar best had gedaan om onze komst bij het internaat voor weeskinderen aan te kondigen, was het niet gelukt. De telefoon werd de hele dag niet opgenomen. De directrice was onaangenaam verrast, want nu kon ze ons geen maaltijd voorzetten enz. Ze bleek niet zo flexibel. Toch bleek ook toen dat Gods planning altijd beter is dan de onze. De directrice vertelde dat de kinderen de volgende dag op excursie zouden zijn en dat donderdag 'de laatste bel' zou zijn; een feestelijke laatste schooldag met veel folklore. We zouden dan zeker 'achter het net gevist hebben'. We kwamen precies op tijd.

De kinderen reageerden zo enthousiast. Vooral toen ze i.p.v. één traktatie 5 traktaties kregen, want behalve het snoepgoed hadden we ook voor iedereen een pen met een lichtje (en batterijen)

en een sleutelhanger. Er waren maar 50 kinderen meer in het internaat, zodat er heel veel van de traktatie overbleef die de volgende dagen zou kunnen worden uitgedeeld. We haalden het volleybal net uit de auto en hingen het op tussen twee volleybalpalen (die stonden er gelukkig). De 'ohs' en 'ahs' waren niet van de lucht. We pompten de 10 nieuwe voetballen en volleyballen op die we hadden meegebracht en speelden daarna met de kinderen volleybal en voetbal bij een temperatuur van dik boven de 30 graden. Wat een plezier hadden kinderen. Het was al over zessen voordat we afscheid namen, nadat alles wat we voor het internaat aan spullen bij ons hadden, was uitgeladen. Voldaan reden we huiswaarts. 's Avonds om 10 uur kwamen we bij Ira aan.

Adoptiefamiliëdag

Voor woensdagmiddag om 17.00 uur waren alle 16 adoptiefamilies uitgenodigd. 's Morgens gingen we eerst met de busjes en papieren naar Chesed en spraken met de directeur Vova. Hij vertelde dat de directeur van Chesed in Chmelnitsky gevraagd had om ook kennis met ons te mogen maken, na alles wat hij van Vova en Michael (in Uzgorod) had gehoord. We vonden het best natuurlijk, een nieuwe

uitdaging wellicht, en lieten Vova een afspraak voor vrijdagmorgen maken.

Thuis bij Ira maakten we voor elk gezin een echt Hollands pakket klaar; een plactictas met allemaal afbeeldingen van molens, een kilo kaas, een pak stroopwafels, een heuse Hollandse klomp als souvenir, vaak een kaart of pakket van de

sponserfamilie in Nederland, nog wat chocolade of ander lekkers.

Koen, Ira en Evert-Jan deden inkopen van drank en andere benodigdheden en wij maakten de zaal in

gereedheid. Met hulp van de 'onmisbare' Sergeï, waarmee het gelukkig iets beter gaat; de verlamming van zijn ene gezichtshelft is een stuk minder.

Uw volk is mijn volk

Om even over vijven waren 13 van de 16 families aanwezig, de andere 3 waren verhinderd vanwege hun handicap. Koen heette iedereen welkom en kondigde ons aan. Daarna gaf Wim de groeten en zegen door van de adoptiefamilies in Nederland en de gemeente. Hij vertelde iets over de ontstaansgeschiedenis van Nederland. Over onze bevrijding van het Spaanse en Roomse juk en de bevrijder Willem van Oranje in vergelijking met Mozes die Israël bevrijdde. Daarna zongen we met pianobegeleiding van Evert-Jan het Wilhelmus. Toen

werden we verrast met vier liederen van de 11-jarige Dennis Michalovich. Hij begeleidde zichzelf op de gitaar, die we vorig jaar hadden kunnen geven. Later hoorden we van zijn trotse oma

dat hij ondertussen al 95! liederen uit zijn hoofd kan spelen.

Ria legde daarna uit waar onze liefde voor het Joodse volk vandaan komt. Zij gebruikte de belijdenis van Ruth als uitgangspunt voor ons werk: "Uw God is onze God, uw volk is mijn volk." Op dat moment werden de pizza's bezorgd die door Koen

en Ira waren besteld op kosten van St. Roechama en kon iedereen aan de warme maaltijd beginnen. Nauwelijks was alles verorberd of daar kwamen twee als piraten verklede jonge mannen binnen. Zij hadden een fantastisch verhaal met schatkist, schatkaart en alles wat er maar bij hoorde. De kinderen werden uitgedaagd mee te doen in twee teams aan allerlei spelletjes. De ouders en grootouders genoten er net zoveel van als de kinderen zelf. Ze slaagden erin de kinderen (en iedereen) een uur lang bezig te houden.

Typisch Hollands

Daarna was het hoog tijd om de tassen met spullen uit te delen. Op de vraag wat het meest kenmerkend is van Holland werd er geantwoord: "Tulpen".

Daarna kwam: "Kaas!" Goed en wat nog meer? "Koeien" klonk er toen door de zaal. We legden het hoe en wat van onze klompen uit en deelden de pakketten uit. Ira had

ook nog voor elke familie een kaart met foto gemaakt, waarop ze iets konden schrijven als dankwoord voor de families in Nederland. We zongen tenslotte nog: "Hallelloe et Adonai" en "Hine ma tov" en namen afscheid van de dankbare families. We werden daarna nog geïnterviewd door

een reporter van de Joodse televisieomroep "Mishpacha" (= familie), die ook die avond al opnames had gemaakt.

We konden terugzien op een zeer geslaagde middag en avond.

Donderdag

Nog steeds waren de busje niet gelost, omdat de inklaringspapieren nog niet in orde waren. Koen was 's morgens vroeg weer vertrokken met een Joodse familie naar de Joodse ambassade in Kiev. Wij zouden de families nog gaan bezoeken die woensdag niet aanwezig konden zijn. Bij Eduard waren we maar heel kort, omdat de Joodse vrouw die hem dagelijks verzorgd, weg moest naar een volgend adres. Zij moest de deur afsluiten, omdat Eduard niet meer in staat is vanwege zijn M.S. om zelf naar de deur te lopen. We condoleerden hem, ook namens de adoptiefamilie in Nederland, met het overlijden van zijn vrouw Larissa, die 2 mei overleed. Eduard krijgt ook in het weekend hulp van een vrouw uit de gemeente van Koen en Ira. Zij heeft heel veel liefde voor het Joodse volk en ziet het als haar 'bediening' Eduard zaterdag en zondag te helpen. Zij wordt betaald van het adoptiegeld.

Mountain-bike

Eindelijk dachten we bij de douane terecht te kunnen, maar Igor vertelde dat er deze dag niemand was om bij het uitladen toezicht te houden. De douane had het te druk. Dit was voor

Peter en Evert-Jan wel even slikken. Zij hadden vrijdagmorgenvroeg de thuisreis willen aanvangen.

We besloten niet bij de (douane)pakken neer te zitten, maar nog een paar gezinnen te bezoeken. Dima Moesjenka was afgelopen maandag 15 jaar geworden. Ira zei ons dat hij en zijn twee jongere (half)broers graag een fiets wilden. Laten

wij nu net behalve de twee fietsen die op de laadlijsten stonden ook nog twee fietsen op de fietsendrager meegenomen hebben. Eén van de vier fietsen was een prachtige mountain-bike, meegegeven door St. Nachamoe. We feliciteerden Dima. Oma en moeder en Andrei waren er ook. Maksiem bleek 10 dagen op kamp te zijn. Dima was zo verguld met zijn fiets. Hij beloofde hem ook te delen met Andrei en Maksiem.

Vika

Na nog even bij Dennis en zijn oma langsgeweest te zijn, bezochten we Tanya met haar zwaar gehandicapte dochter Vika. De vader van Vika, Vladimir, bleek ook aanwezig. Hij had al aardig gedronken. Tanya is van hem gescheiden, maar is wel van hem afhankelijk, omdat het

huis waar zij en haar dochter wonen van hem is. Ze heeft een moeilijk leven. We zaten even bij Vika, streelden haar en spraken tegen haar. Zij hoort en ziet echter niets. En dan te weten dat ze 'normaal' geweest is. Toen ze 1½ jaar was is haar zenuwstelsel geraakt bij een rugmergpunctie. Ze ligt nu alleen nog maar. Tanya liet foto's van haar

zien voordat ze gehandicapt raakte. Wat een verschil. Wat een pijn en verdriet ligt er in dit gezin. We overhandigden ook de tas met een kaart en een pakketje en alle andere dingen. Vol indrukken en met verdriet in ons hart verlieten we dit gezinnetje.

Eindelijk leeg

De volgende morgen zou alles bij de douane nu echt afgehandeld moeten worden. Peter en Evert-Jan hoopten toch nog in de loop van de dag de terugtocht te kunnen aanvaarden. Het heeft uiteindelijk nog de hele dag geduurd. Om 3 uur waren de busjes eindelijk geleegd in een verzegelde ruimte bij de douane.

Wim lag ondertussen de hele dag op bed met een zware hoofdpijn. Omdat de pijn anders was dan bij een normale hoofdpijn, maakten we ons toch wat ongerust. Vova de directeur van Chesed vroeg een arts van Chesed even poolshoogte te gaan nemen. Een half uur later had Wim drie Joodse vrouwelijke artsen tegelijk aan zijn bed. De diagnose was; een keelontsteking. Na de voorgeschreven antibiotica ingenomen te hebben werd het al spoedig beter.

Peter en Evert-Jan besloten toch nog om 5 uur vrijdagmiddag te vertrekken. De grensovergang kostte 11 uur, zodat ze zondagmorgen om 1 uur in Nederland aankwamen.

Prayermeeting

Ria maakte een sabbatmaal klaar. We genoten allemaal van de sabbatrust; Koen was een paar keer heel vroeg op gegaan en had lange dagen gemaakt en Ira is in verwachting en had ook veel last van de warmte.

Koen en Ira komen gaan elke eerste zaterdag van de maand naar een 'prayermeeting' met een aantal mensen van verschillende organisaties. Zo ook deze 2^e juni. We

gingen naar Ruslan en zijn vrouw Arti. Zij wonen in een groot huis en hebben, behalve de zorg voor hun kleine Isabella, de zorg op zich genomen van 6 weeskinderen in de puberleef tijd. Op loopafstand van dit huis wonen mensen van de organisatie Operatie Mobilisatie. Twee meisjes woonden ook het ontbijt en de prayermeeting bij. Wim was gevraagd een bijbelstudie te houden. Dat deed hij a.d.h.v. Romeinen 11. Over het geënd zijn op de olijfbom en over Gods ontferming voor ons, die wij op onze beurt weer moeten betonen aan het Joodse volk, de weeskinderen en weduwen. De kinderen zongen ook een aantal Russische liederen en wij een paar Nederlandse en een Hebreeuwse. Het was een prachtige ochtend en halve middag.

Zaterdagavond hadden we afgesproken met Sergey; een wees van 29 jaar. Hij is een onmisbare helper bij Chesed en elk jaar als we komen is het weerzien verblijdend.

Igor

Zondag restte ons nog een bezoek aan de directeur van Chesed Best in Chmelnitsky. De afspraak van vrijdag was verzet naar zondagmorgen 11 uur vanwege het douane oponthoud.

Koen verzegelde ons. Na bijna twee uur rijden ontmoetten we Igor Ratoesniy. Een sportief geklede man met een typisch Joodse uitstraling. Hij bracht ons naar een luxe hotel voor een kopje koffie. Dit

hotel bleek later zijn eigendom. We maakten kennis met een Joodse man met een warm hart voor alle Joodse mensen in zijn district, zo groot als Nederland; 34.000 km². Eén van de bedienden in het restaurant bleek een wees, die op deze wijze kan werken aan haar toekomst. Naast eigen eigen kinderen heeft hij ook 2 weeskinderen in huis gehad. Ook bleek een aantal keren dat Igor gelooft in God, die alle dingen leidt en ten goede keert.

Chmelnitsky

Igor vertelde over het Joodse leven in Chmelnitsky vroeger en nu. Hij bracht ons ook naar de Joodse begraafplaats en naar een massagraf waar 1600 Joodse mensen in liggen begraven die op één dag in 1919 bij een pogrom werden vermoord.

Zowel de begraafplaats als het monument bij het massagraf zijn opgeknapt, gerestaureerd dankzij het initiatief van Chesed Best.

Tussen 1941- 1943 zijn 15.000 Joden uit Chmelnitsky en omliggende dorpen geexecuteerd in de stad. In 2000 is ter herinnering aan de omgekomenen mensen een herinneringsteken met plaqueette opgericht in de buurt van het voormalige Ghetto.

Het is zeer indrukwekkend wat Chesed Best, genoemd naar de beroemde Rabbi Baäl Shem Tov, allemaal al gedaan heeft in de achterliggende jaren. Igor is er ook echt de man voor om voor allerlei projecten geldschieters te vinden. Vooral veel rijke Joden uit Amerika hebben verschillende projecten gesponsord. Toch heeft Igor nog verschillende dingen op zijn verlanglijstje staan. Het allereerste is wel een nieuw gebouw. Het gebouw dat ze nu toegewezen hebben gekregen is werkelijk bouwvallig en staat op instorten. Het vorige gebouw is hen door de voormalige burgemeester afgenomen. Dat kostte hem zijn herverkiezing aldus Igor. Daar hadden ze nl. voor gebeden. De nieuwe burgemeester bood hen al na 3 dagen dit gebouw aan. De omheining is al gemaakt en bouwtekeningen liggen al klaar.

Sponsors

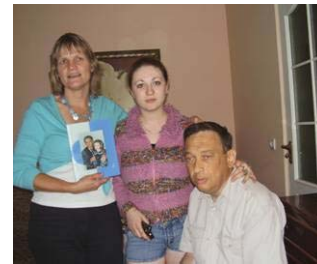
Igor vroeg ons naar onze doelstelling. We konden onze 'opdracht' uitleggen. Maar al gauw bleek dat hij alles al wist van onze manier van werken en zelfs het aantal geadopteerde families was hem bekend. Igor is voorzitter van het forum van alle directeuren van Chesed uit heel Oekraïne. Vova en Michael hadden hem alles verteld. Toen wij vroegen wat wij konden betekenen voor de Joodse mensen in Chmelnitsky en omgeving gaf hij aan dat vooral het sociale aspect erg belangrijk is, dat mensen het gevoel krijgen niet alleen te zijn. Want er is behalve armoede ook veel eenzaamheid. Dus zou het een idee kunnen zijn om sponsors te vinden onder de mensen in Nederland, die door middel van briefkontakt een relatie opbouwen. Ook het bezoeken van hen, dus het komen met grotere

groepen werd als mogelijkheid geopperd. Natuurlijk is elke financiële sponsoring ook hartelijke welkom. Igor vroeg ons met een plan te komen.

We waren zeer onder de indruk van alles, vooral ook van de openheid en spontaniteit die Igor heeft.

Alexander Shuts

Op de terugweg naar Vinnitsa zouden we een bezoek bij Alexander Shuts afleggen. Deze 42-jarige Joodse man woont in Bar. Zijn eerste vrouw is overleden. Ze hadden samen een dochter

Alina. Zijn tweede vrouw was niet Joods. Ze voedde Alina op in een geest van haat tegen het Joodse volk en Israel. Alexander ging naar Leningrad om geld te verdienen. Daar vatte hij kou en kreeg problemen met zijn nieren. Ook ontdekte hij op een morgen dat hij (bijna) blind was. Terug in de stad repareerde hij met het verdiende geld de flat en kocht hij nieuwe meubels. Zijn vrouw verliet hem echter toen ze merkte dat hij niet meer herstelde. Bovendien stal ze de hele flat leeg op een dag dat Alexander niet thuis was. Gelukkig gaat de dochter nu wel naar een Joodse school. We waren heel blij verrast toen we haar ook thuis bij haar vader aantroffen. Ze bleef erbij tijdens het bezoek. Alexander was erg verdrietig en had weinig hoop. Hij ziet bijna niets en leeft erg eenzaam. Hij luisterde wel voordurend naar de CD's, zo zei hij, die hij uit Nederland had gekregen van zijn sponsor. Koen stelde voor om te bidden en dat deed Wim. Hij bad om genezing, rust en kracht. Bidden jullie ook voor hem?

Recordtijd

Nu hadden we alle families bezocht of ontmoet op de bijeenkomst. Maandagmorgen vroeg vertrokken we naar huis. Hoewel zowel aan de Oekraïense als aan de Poolse kant van de grens er een opstopping van auto's was, mochten wij met ons busje aan beide kanten de lange rijen links passeren, zonder daarvoor extra te betalen. Om 11 uur Oekraïense tijd kwamen we bij de grens aan, om 11 uur Europese tijd waren we de grens over. Dank U Heer! De volgende morgenvroeg om 6 uur waren we thuis; na ruim 25 uur rijden; ook een recordtijd.

We danken de Heere voor Zijn bescherming, voor Zijn mogelijkheden om hulp te geven en voor Zijn planning.

Ook willen we alle mensen die gebeden hebben, die de reis financieel mogelijk gemaakt hebben of die spullen gegeven hebben hartelijk bedanken. Zeker ook namens alle Joodse mensen en weeskinderen.

Tenslotte hartelijk dank aan alle sponsors, die een Joodse familie maandelijks sponsoren. Wees ervan verzekerd dat hiermee Gods liefde wordt verspreid.

"Want gij zult zalig zijn, omdat zij niet hebben, om u te vergelden; want het zal u vergolden worden in de opstanding van de rechtvaardigen." (Lukas 14:14)